

Heemtuin “De Heimanshof” te Vierhouten

Nieuwtjes over het jaar 2025

**Uitgave van de werkgroep Heimanshof en
de stichting “Vrienden van de Heimanshof”**

Om te beginnen

Voor u ligt onze Nieuwsbrief over 2025. Het ziet er anders uit dan u gewend bent. Vanwege de kosten hebben wij voor een wat eenvoudiger uitgave gekozen. Onze contactgegevens vindt u op de laatste pagina.

In deze Nieuwsbrief leest u:

Over het afscheid van twee werkers die zich tientallen jaren hebben ingezet voor onze tuin.

Over onze vraag om adviezen van buitenaf, door deskundigen naar onze tuin te laten kijken

Over de grote klus om de Hofhut en schuur op te knappen en in de verf te zetten.

Over het spontaan omgaan van een hele grote en oude beuk en een hoge berk, de shade in de tuin en bij de burens en de aanpak om de shade te herstellen.

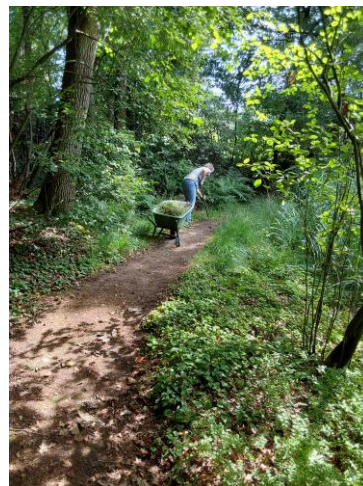
Over de groei van de werkgroep naar totaal 16 leden.

De nieuwe werkers wonen vooral in Nunspeet of dicht daarbij en dat zorgt voor een verandering in het beheer van de tuin.

Ondanks de leeftijd van de tuin kunnen we regelmatig nieuwe ontdekkingen melden. Zo vonden we op de heidebult nog een bijzonder korstmosje: het heidestaartje.

We hopen ook volgend jaar weer veel bezoekers te mogen verwelkomen. Als u op de werkdagen langskomt, de data staan ook in deze Nieuwsbrief, kunnen we u persoonlijk informatie over onze tuin geven.

Wij wensen u een mooi en gezond 2026 toe.

Verslag uit de tuin

De werkgroep is dit jaar op negen zaterdagen aanwezig geweest om de heemtuin te onderhouden. De groep bestaat uit Cor, Eline, Ineke, Martina, Ruud, Els, Peter, Hanna, Yvonne, Annelies, Gosse, Rutger, André, Romy, Thobias, Tom, Marja en Marianne. Thijs en Anne Kaper beheren onze website.

Els en Ruud Kaper hebben deze zomer hun werk voor de heemtuin beëindigd. Ze hebben zich 35 jaar! met grote betrokkenheid, kennis en kunde ingezet en mede dankzij hun inspanningen is de heemtuin een prachtige plek in Vierhouten geworden. We hebben heel wat met elkaar meegemaakt... verschillende stormen en omgevallen bomen, bezoek van hongerige everzwijnen of baldadige jeugd, boze wespen en mieren, struikelpartijen, zorgen om het verdwijnen van bepaalde planten- en diersoorten, de werkgroep die krimpt en groeit, de ingewikkelde coronatijd. Ruud zorgde ook voor het praktisch onderhoud aan Hofhut, schuur, bruggetjes en hekjes en Els hielp mee met het uitgebreid inventariseren van planten, hield contact met deskundige collega's en instanties, leerde ons snoeien als tafelen en stoelen, bracht eens een plastic zak vol regenwormen voor de compost,ze hebben allebei veel betekend voor de tuin en de werkgroep en we zullen hen missen!

Bezoekers zien we op de werkdagen op onze tuin, zowel gasten van de Paasheuvel-accommodaties als campinggasten, dagjesmensen en buurtbewoners, jong en oud, alleen of in groepjes. We beantwoorden hun vragen en er zijn vaak leuke gesprekken. Hoeveel bezoekers op andere dagen en tijden komen weten we niet, de tuin is vrij toegankelijk. De twee wandelroutes door de tuin zijn aangegeven door paaltjes, bij veel planten staan naambordjes en door het maandelijkse onderhoud zijn de paden en bruggetjes goed begaanbaar.

Beheer en onderhoud doen we graag met informatie van deskundigen. In maart kwam Rob Graat, oud beheerder van heemtuin Presikhaaf in Arnhem, om ons advies en tips te geven aangaande het beheer.

Door onze afhankelijkheid van menskracht en met maar één werkdag in de maand staat uitgebreid onderhoud soms onder druk. We letten bij het snoeien of weghalen op de verhouding van bos, struweel en open gebied, verjonging door jonge bomen hier en daar te laten staan omdat die t.z.t. de oude soortgenoten vervangen.

Bij het inventariseren kwamen we op veel plaatsen planten tegen die ‘overgesprongen’ waren naar een ander biotoop. We zullen minder strikt aan de scheidslijnen vasthouden, de planten vinden zelf hun ideale plek. We hebben altijd gewerkt volgens de inzichten van Ger Londo, Herman Leys en Wim Baas: NIET in de grond roeren, dan beschadig je de subtiele doorworteling. Maar sinds het kweekgras de macht heeft gegrepen, daarbij gesteund door Co2-deken en klimaatverandering, werkt die methode niet goed meer.

We kunnen de composthoop naast de schuur weer gebruiken en onderin de bladhoop is al redelijk verteerd materiaal. We plannen waar en wanneer welk stuk weiland wordt gezeisd en we maaien pas als planten zijn uitgebloeid en het zaad rijp is.

De Hofhut en de schuur staan er al heel wat jaren. De hut is een praktische en fijne plek voor de vrijwilligers op de werkdagen. Er was nogal wat houtrot ontstaan en beide gebouwtjes waren aan een nieuwe verflaag toe. Romy en haar man hebben de hele klus uitgevoerd en het was een heel karwei! Financieel werden we daarbij geholpen door een bijdrage uit het Van den Broek Lohman Fonds. Deze klus en ook het maken van een nieuwe waterput werd buiten de reguliere werkdagen om uitgevoerd door de leden van de werkgroep die in Nunspeet wonen.

Vogels in de tuin worden door André, de vogelaar in onze werkgroep, in kaart gebracht. Hij komt op rustige tijden naar de tuin om vogels te spotten. In 2025 was het een goed vogeljaar in de heemtuin. Er werden maar liefst 13 nieuwe soorten waargenomen, waaronder in november nog een middelste bonte specht en een goudvink. Daarnaast werden in 2025 nog gespot: grauwe gans, kolgans, nijlgans, mandarijneend, sperwer, glanskop, staartmees, goudhaan, bonte vliegenvanger en ijsvogel. Daarmee komt de lijst op 39 vogelsoorten in totaal.

Paddenstoelen waren ook dit jaar weer volop in de tuin te vinden. Opmerkelijk was de waarneming van drie Aardsterren, die wij een paar jaren geleden voor het eerst ontdekten en daarna niet meer vonden. Ook de Eikhaas is weer terug en er was een mooie heksenkring van de Bleekrandslijkkop.

Mierenhopen op de grasvelden kwamen steeds meer voor. Er leek geen leven in te zitten, we wisten niet goed wat het waren want er was geen mier te zien. Een maand later, op een warme dag in april, is er door Martina en Jaap Jesse weer gekeken en ja, er liep een enkele grote mier. Te weinig eigenlijk voor een druk bewoond mierennest. Voorzichtig wat dieper gekeken, het is een zandbult begroeid met gras, zoals in de omgeving. Toen we wat dieper gingen kwamen we hele kleine miertjes tegen. Het zou de gele weidemier kunnen zijn. Dat we deze mieren verder niet zagen is wel logisch. Zij leven onder de grond in symbiose met wortelluizen. Ze hebben geen pigment en kunnen dan ook slecht tegen zonlicht. Bij kort gras is het nest helemaal onder de grond en bij langer gras krijg je deze bulten, vooral om het zonlicht op te vangen. Ze hebben wel invloed op de vegetatie en dat gaan we verder in de gaten houden. De andere grotere mieren die we zagen zouden wegmieren kunnen zijn, die proberen vaak gebruik te maken van dezelfde ruimte.

De bomen en heesters staan in een grote variatie verspreid op de heemtuin; ruwe en zachte berk, beuk, brem, grove den, Amerikaanse winter- en zomereik, witte es, gewone esdoorn, hazelaar, hulst, ruwe iep, wilde kamperfoelie, krentenboom, wilde lijsterbes, een- en tweestijlige meidoorn, ratelpopulier, pontische rododendron, sleedoorn, spar, sporkehout, gewone vlier en Amerikaanse vogelkers.

In de grote beuk voor de Hofhut zit op 10 meter hoogte een Goudvliesbundelzwam, Martina geeft aan dat deze paddenstoel verschijnt als de boom op z'n eind loopt. We hebben dit doorgegeven, zodat dit proces, dat vele jaren kan duren, in de gaten wordt gehouden.

In mei viel een andere oude en zeer grote beuk in de tuin spontaan om en verwoestte vele meters van de bestaande beplanting en vernielde ook de waterput. Toen de ravage was opgeruimd bleef een groot en kaal gat over. Er is een plan gemaakt en in het najaar zijn we begonnen om de ontstane schade te herstellen. Het laaggelegen stuk is ingezaaid met bloemenzaad en om het gebied verder in te vullen zijn planten, struiken, heesters en boompjes nodig (gevarieerd, inheems/veluws én van biologische kweek)

Een paar gewassen halen we uit onze heemtuin en een paar leden nemen van hun eigen tuin geschikte planten mee. Voor de aankoop van wat grotere bomen en struiken hebben we een bijdrage gevraagd aan Kringloop De Cirkel uit Nunspeet.

Er was zorg over de grote eik die aan de achterkant tegen de Hofhut staat. De voet is in de loop der jaren steeds verder onder de Hofhut gegroeid. De boom staat scheef en had 2 hele grote en zware zijtakken die allebei naar dezelfde kant hingen. Als deze boom het zou begeven zou de Hofhut meegaan. Na een deskundige beoordeling zijn de twee grote zijtakken met hulp van de Paasheuvel flink ingekort, waardoor de zijwaartse druk is afgenomen.

Notities uit het logboek

In januari wordt IJshaar ontdekt en gefotografeerd; een natuurlijk verschijnsel waarbij een wollig ijsstructuur ontstaat op dood hout, het is naar buiten geperst water dat is bevroren. Er wordt niet in de wintertuin gewerkt.

In februari is het te koud om op de tuin te werken.

Op de werkzaterdag in maart zijn we er praktisch allemaal. Rob Graat loopt met ons door de tuin en geeft ons uitleg en advies over verschillende manieren van beheer. We horen van Els en Ruud dat zij gaan stoppen en in juli afscheid zullen nemen. Rutger gaat de technische zaken overnemen van Ruud, hij begint ons gereedschap, de schuren en de Hofhut na te kijken en pakt al wat praktische zaken op. Jaap Jesse, student biologie, helpt ons met zijn kennis en adviezen voor de heemtuin, zelf stak hij ook weer wat op bij de wandeling door de tuin. Zijn tips zijn samen met die van Rob Graat heel bruikbaar.

Ook in mei hebben we veel plezier tijdens het werk en in de pauzes. In kleine groepjes kunnen nieuwe vrijwilligers worden ingewerkt en bijna alle klussen zijn gedaan.

We zijn met minder werkers in juni en we zijn druk met de ravage die de grote beuk door zijn val heeft nagelaten; harken, knippen en wortelstronken wegtrekken. Buurman George komt met frisdrank, dat is heerlijk want het is knap warm vandaag!

En in juli is dan het afscheid van Els en Ruud. Ze krijgen een herinneringsboekje met foto's en teksten van diverse leden van de werkgroep, een cadeaubon en voor in hun eigen tuin een (biologische) blauwe bessenstruik. Aleida Krooneman, de bedrijfsleider van de Paasheuvel, biedt hen elk een bon en een bos bloemen aan. Het was een warme dag. Naast het bijzondere afscheid werd er ook gezeisd, gemaaid en geknipt. We sluiten deze bijzondere dag af met ons gebruikelijke etentje bij restaurant tante Sjaan.

Het nieuwe veld met stacaravans recht tegenover onze heemtuin wordt in de zomermaanden gebruikt voor “weekje weg”. Met een paar werkers spreken we af om wat vaker op de tuin te zijn en als het kan aan de vakantiegangers uit te leggen dat de tuin wel open is maar kinderen alleen onder begeleiding kunnen komen.

We vragen de werkgroep: ‘wat vind je leuk om te doen op de tuin?’ We verwachten: werken op de heidebult, maar het is: met het bootje naar het eiland - fijn om de tuin netjes op te ruimen - het koekje - het organiseren dat alles lekker blijft lopen - het klussen – dreggen in de beek - het inventariseren en bordjes plaatsen - gezellig praten en theedrinken....’

Op de werkdag in augustus zien we dat er door Romy en haar man aan de hut was gewerkt en geschuurd, er is echt veel werk verzet, Dank, dank!! Rutger leert van Cor hoe hij moet zeisen. We besluiten om de losse naambordjes weg te halen, we zetten volgend jaar bij elk gebied een verzamelbord en er zijn verschillende ideeën over het roggeakkerkje. Ook over de invulling van de kale vlakte (door de omgevallen beuk) wordt nagedacht. Een deel kan worden ingezaaid met wilde bloemenmengsel en we willen vaste planten, bomen en struiken langs de beek plaatsen.

Er zijn ook deze zaterdag veel bezoekers, o.a. deelnemers van de ‘heideloop’ en mensen die eerst op websites van tuinen hebben gekeken. Onze tuin wordt door velen gewaardeerd en vaak moeten we uitleggen wat een heemtuin is.

De werkgroep is klein in september. Er wordt zoveel mogelijk gras van de roggeakker gehaald. Het dak van de schuur wordt waar nodig gerepareerd. Rutger gaat de beschadigde ombouw van de waterput vernieuwen.

In oktober genieten we van de schuur die nu ook helemaal vers in de verf staat. Peter en Hanna hebben de buurman een bloemetje gebracht want er was een berk omgegaan en vooral op zijn tuin terecht gekomen. In opdracht van de Paasheuvel werd de boom opgeruimd en werd de schade zoveel mogelijk hersteld.

Op 8 november is alweer de laatste werkdag van dit jaar. Eerst mist, dan zon dus er zijn prachtige foto’s in de tuin gemaakt! Met een grote groep kunnen we weer aan de slag: veel blad van de paden halen, paaltjes plaatsen op de wandelroute, diverse planten zoals hulst en brem uitspitten en op de -inmiddels niet meer zo’n kale- vlakte plaatsen. Deze dag kwamen er weer heel wat bezoekers.

Website www.heimanshof.nl is voor iedereen te bezoeken. De website wordt steeds ververs, vooral met fotomateriaal, waardoor u thuis kunt mee genieten van onze bijzondere tuin. Thijs en Anne Kaper plaatsen onze foto’s en berichten over gebeurtenissen en werkzaamheden op en rond de tuin en de website ziet er fantastisch uit!

Geplande werkdagen in 2026

zijn op de zaterdagen 14 februari,
14 maart, 11 april, 16 mei, 13 juni, 18 juli, 15 augustus,
19 september, 10 oktober en 7 november.

Financiële zaken

Het werd in alle opzichten een druk jaar. De praktische werkzaamheden, waarover u eerder al heeft gelezen, zorgen ook voor een druk op de portemonnee van de tuin. Voor de schilderklus werd financiële ondersteuning gevraagd en gekregen van het Van den Broek Lohman Fonds te Nunspeet. Voor de aankoop van grotere planten werd een aanvraag gedaan bij Kringloop De Cirkel te Nunspeet. Helaas heeft men ons geen bijdrage toegekend.

De kosten van de vernielde waterput kwamen, net als de kosten voor het opruimen van twee bomen en het veiligstellen van een derde boom, voor rekening van de Paasheuvel.

Inkomsten in 2025

De totale inkomsten van de tuin bedroegen in 2025 € 1905,89.

Aan rente ontvingen we over 2024 € 75,65.

In 2025 kregen we aan donaties en giften € 1830,24. De opbouw van dit bedrag is als volgt:

- van de donateurs ontvingen we € 1008,84,
- in het giftenbakje aan het hek zat in totaal € 121,40 en
- van het Van den Broek Lohman Fonds ontvingen we € 700,00.

Uitgaven

De kosten aan de Hofhut en de tuin bedroegen dit jaar € 1404,41. Het meeste geld ging dit jaar op aan het schilderproject (€ 1332,02). Daarnaast werd de waterput geïsoleerd (€ 15,39) en betaalden we de reiskosten voor deskundig advies (€ 57,00).

Het totaal van de andere kosten bedroeg € 688,58 te verdelen over de aanmaak en verzending van "Nieuwtjes van en uit de Heimanshof" € 349,47, de kosten van de RABO-bank € 183,82, het lidmaatschap van Oase (SNPT) € 50,00, attenties € 85,77 en huishoudelijke kosten € 19,52.

Door de bijdrage van het Van den Broek Lohman Fonds slonk ons werkkapitaal slechts met € 187,10.

Net als voorgaande jaren ontving de werkgroep van de Paasheuvelgroep een vergoeding van € 10,00 per medewerker/gewerkte werkdag. Dit geld sparen we op in de 'eetpot' en éénmaal per jaar laten we ons verwennen in Restaurant Tante Sjaan in Vierhouten. Op de balans vindt u het saldo van het geparkeerde eetgeld, hiervan wordt ons jaarlijkse diner bekostigd. En aan het eind van het werkjaar ontvangen de werkers een kleine attentie.

Alle vaste begunstigers worden hartelijk bedankt voor hun jaarlijkse ondersteuning en wij hopen dat u ons in 2026 weer wilt steunen. Ons banknummer vindt u op de laatste pagina van deze Nieuwsbrief. U weet toch dat onze stichting AMBI erkend is?

Praktische informatie

De Heimanshof ontstond in 1935 en behoort tot de oudste tuinen van ons land. De ontwikkeling tot heemtuin startte in de jaren na de 2^e Wereldoorlog.

Uitgebreide informatie vind u op onze website:

www.heimanshof.nl

Het bezoekadres van de heemtuin is: 't Frusselt 30, 8076 RE Vierhouten.

Op het terrein van de Paasheuvel staan borden die o.a. naar de heemtuin verwijzen.

Werkgroep

Wij zijn een werkgroep van de Paasheuvel. Onze werkgroep bestaat uitsluitend uit vrijwilligers. Hoewel wij de Heemtuin in de praktijk zelfstandig beheren, kijkt de beheerder van de Paasheuvel over onze schouders mee en helpt in geval van een extreme situatie, zoals met de omgevallen bomen..

Peter is onze contactpersoon naar buiten: de Paasheuvelgroep, de gemeente, enz.

Stichting "Vrienden van de Heimanshof" is opgericht voor de fondsenwerving en zorgt voor de financiële administratie van de heemtuin.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit:

Voorzitter Yvonne Joosten-Seijerling

Email: yvonnejoosten53@hotmail.com

Secretaris Annelies Hulsebosch

Email: a.hulsebosch@home.nl

Penningmeester Peter van Noorden

Tamarixplantsoen 203, 1702 JD

Heerhugowaard

Telefoon 06 22623249

Email: p.vannoorden@gmail.com

Bankrekening van de stichting is:

NL 76 RABO 01638 27 419

ten name van: Stichting Vrienden van de Heimanshof te Heerhugowaard.

Een dringende verzoek aan nieuwe donateurs is: Wilt u bij uw overmaking uw volledige adres vermelden? ALLEEN DAN kunnen we u de volgende nieuwsbrief sturen.

<u>Stichting Vrienden van de Heimanshof te Vierhouten</u>						
<u>Beginbalans per 1 december 2024</u>						
Kas		4,25				
RABO betaalrekening		415,26				
RABO spaarrekening		1.414,03				
Eigen vermogen			1.416,63			
Vooruit ontvangen			0,00			
Geparkeerd eetgeld			416,91			
totalen		1.833,54	1.833,54			
<u>Resultatenrekening</u>				<u>2024</u>	<u>2025</u>	
<u>Inkomsten</u>						
bankrente		91,26			75,65	
vrijwillige bijdragen van donateurs		510,00			1.008,84	
verkoop ansichtkaarten ed		16,50			0,00	
Van den Broek Lohman Fonds		0,00			700,00	
rondleidingen		20,50			0,00	
bijdrage medewerkers		375,00			0,00	
giften bezoekers van de tuin		208,51			121,40	
Totaal inkomsten		1221,77			1.905,89	
<u>Uitgaven</u>						
kosten tuin			8900,54			1.404,41
abonn Oase (Vereniging van Heemtuinen)			50,00			50,00
kosten nieuwsbrief			355,75			349,47
kosten secretariaat			0,00			
bankkosten			176,31			183,82
huishoudelijke uitgaven			10,84			19,52
attenties vrijwilligers			23,49			85,77
reparatie maatmachine			258,27			0,00
Totaal uitgaven			9775,20			2.092,99
Saldo overschot 2023 / tekort 2024			-8553,43			-187,10
<u>Eindbalans per 1 december 2025</u>						
Kas		0,00				
RABO betaalrekening		137,54				
RABO spaarrekening		1.489,68				
Eigen Vermogen			1.229,53			
Vooruit ontvangen			0,00			
Geparkeerd eetgeld			397,69			
totalen		1.627,22	1.627,22			
Inlegvel bij "Nieuwtjes van ren uit de Heemtuin" over het jaar 2025						
van de werkgroep Heimanshof te Vierhouten						